

HJÁ RISAEÐLUM

Þessi bók er í 3. flokki samkvæmt
þyngdarflokkun Menntamálastofnunar.

Hjá risaeðlum

Samhljóðasambönd 8

ISBN 978-9979-0-2560-3

2003 © Kristín Steinsdóttir

2003 © teikningar Rebekka Rán Samper

Ritstjóri: Sylvía Guðmundsdóttir

Fagleg ráðgjöf: Þóra Kristinsdóttir

Öll réttindi áskilin

1. útgáfa 2003

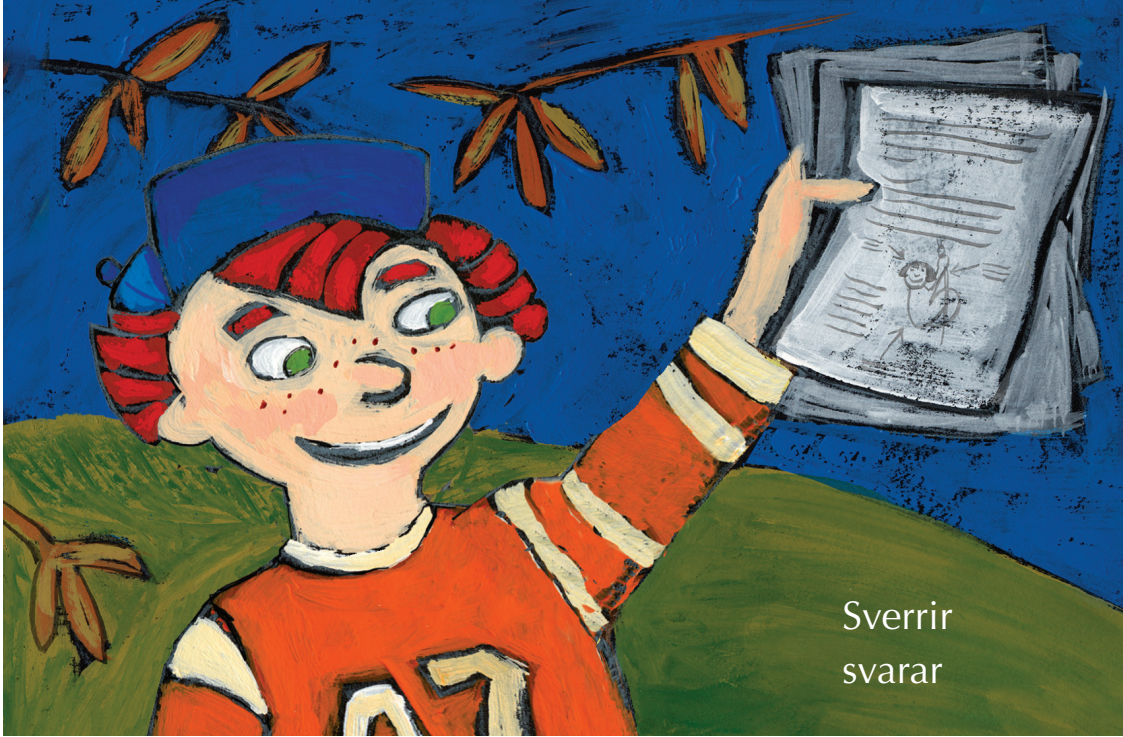
önnur prentun 2020

Menntamálastofnun

Kópavogi

Útlit og umbrot: Námsgagnastofnun

Prentvinnsla: Litróf ehf. – umhverfisvottuð prentsmiðja

Sverrir
svarar

Skóli

Það er komið haust.
Hlín, Bjarki, Trilla og Sverrir
hittast í skólanum.

– Takk fyrir söguna!
hrópar Bjarki glaður.
Hann veifar bréfinu frá Trillu.

– Takk fyrir myndina,
svarar Trilla og brosir.

Hvað hrópar Bjarki?

hvert
Sverrir

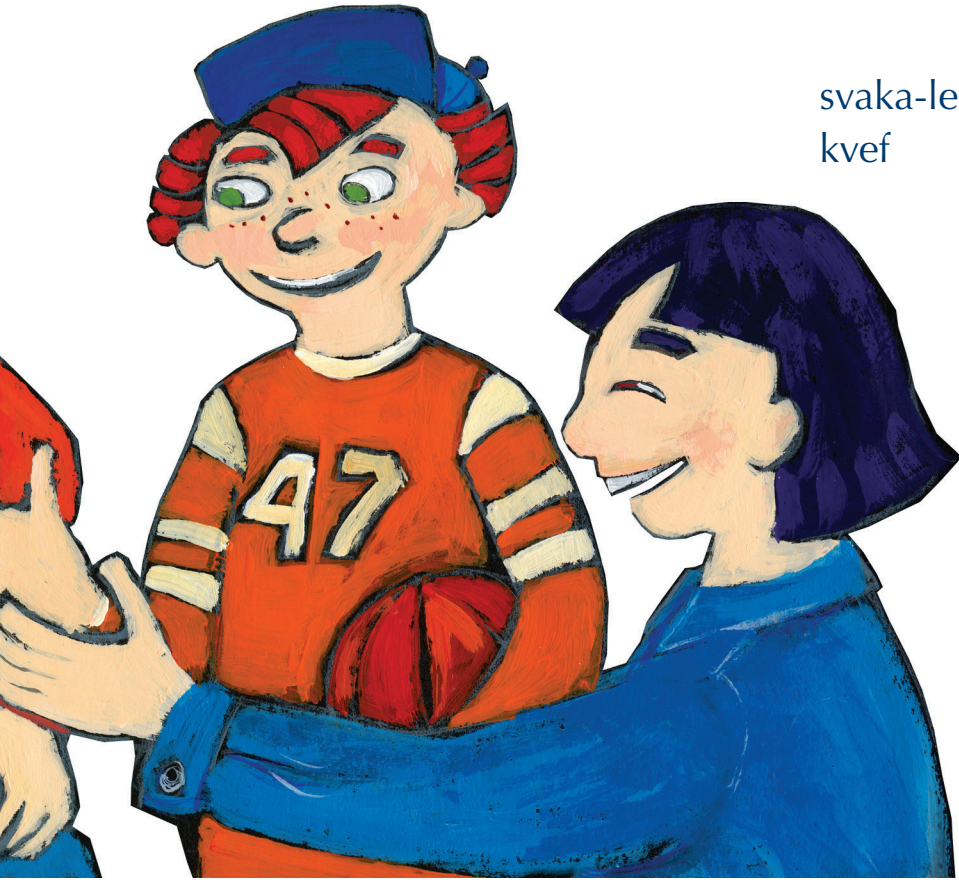
Siggi frændi

- Hvert fórst þú í fríinu, Sverrir?
- Ég fór með mömmu til Sigga frænda í London.

Svo réttir hann Hlín, Bjarka og Trillu litlar risaeðlur.

svaka-lega
kvef

– Þið megið eiga þær,
segir Sverrir.

– Svakalega er hún sæt,
segir Hlín og hóstar.

Hlín er með slæmt kvef.

Hver var með kvef?

svaka-lega
hvíslar

Risaeðlur

– Á ég að segja ykkur
svakalega sögu?
hvíslar Sverrir.

Krakkarnir kinka kolli.

– Ég fór með Sigga frænda
á safn í London.
Í einum salnum
voru tvær risaeðlur.

Þær voru stærri en hvalir.

tvær
hvalir

hvíslað
eitthvað

showroom

4

Dimmulega
magnuð

Leyndarmál

– Þegar ég gekk inn í salinn
fannst mér vera hvíslað
að eitthvað væri að, segir Sverrir.

Hann er mjög alvarlegur.

– Að eitthvað væri að?
hvísla krakkarnir hissa.

– Já, ég heyrði hvin í loftinu
og einhver var að hvæsa.

Hvað heyrðist í loftinu?

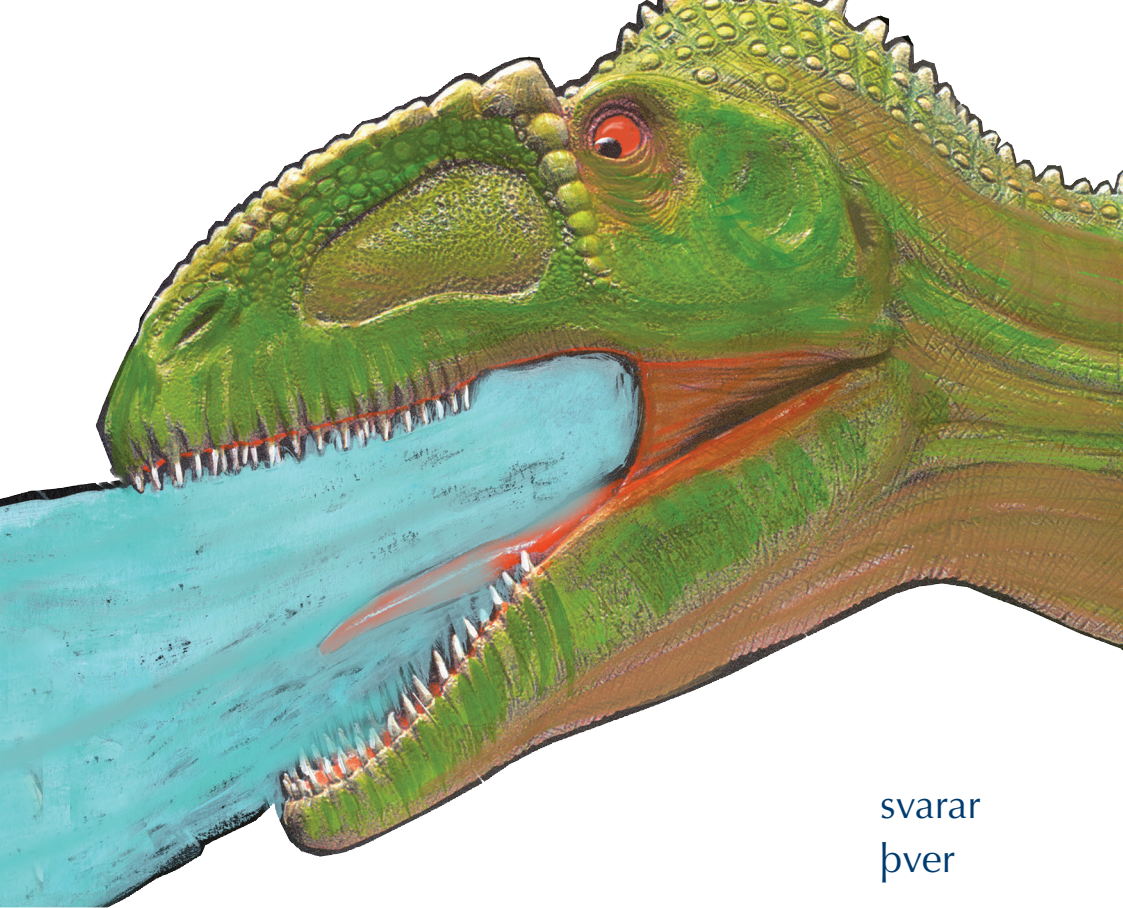
hvás
hvæsa
hvíslaði
hvítur

Hvás

– Ég sneri mér snöggð við
og önnur risaæðlan var að hvæsa,
hvíslaði Sverrir.

Hann er orðinn hvítur í framan.

svarar
þver

– Nehei! hrópa krakkarnir í kór.

– Víst, svarar Sverrir þver.
Svo sneri eðlan hausnum
og horfði beint á mig.

Hver horfði beint á Sverri?

svarar
svimaði

Reiður

Nehei! hrópa krakkarnir aftur.

– Víst, svarar Sverrir.

En Siggí frændi sá ekkert
og vildi engu trúa.

Mig svimaði, ég var svo reiður.

ákveðinn

– Já, en risaæðlur dóu út
fyrir milljónum ára,
segir Bjarki ákveðinn.

Petta eru bara beinagrindur!

Beinagrindur

– Ég veit að risaeðlur dóu út,
svarar Sverrir.

En ég fór aftur og aftur á safnið.
Þetta var alltaf svona.

Risaeðlan vill segja mér eitthvað!

hvæstu
hvalirnir
hvað

– Bíddu við, segir Trilla hugsandi.
Hvæstu hvalirnir?
Og hvæstu ljónin?

Sverrir hristir höfuðið og svarar:
– Ég verð að komast að því
hvað hún vill.

svæðið
hver

Ferðalag

– Við verðum að fara
og rannsaka svæðið, segir Sverrir.

Hver vill koma með mér
að hitta risaeðluna næsta sumar?

sveiflast
svíkja

Þrjár hendur sveiflast á loft.
– Ég vissi að þið mynduð
ekki svíkja mig!
segir hann og brosir.

Þau brosa öll.
Svo hringir skólabjallan.

Lestu og lærðu orðin!

hittast

stærri

snögg

réttir

fannst

önnur

nokkuð

hissa

milljón

gekk

vissi

bíddu

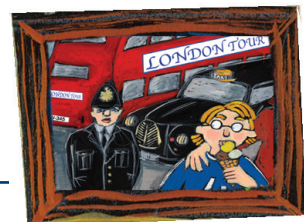
hrópar
bréfinu
brosir
fríinu
frændi

krakkarnir
trúa
hristir
þrjár
hringir

beina-grindur

risa-eðlur

skóla-bjallan

Til kennara

Tilgangur þessa bókaflokks, sem er alls átta bækur, er að vekja lestraráhuga nemenda og þjálfá þá í að lesa orð með samhljóðasamböndum. Við gerð bókarinnar *Hjá risaæðlum* eru sérstaklega valin orð með *sam-hljóðum á undan v í upphafi orða*, þ.e. orð eins og *kvef, hvíslar, þver, svæði*.

Forspá/umræður. Nemendur og kennari skoða bókina saman og ræða efni hennar út frá titli, kaflaheitum og myndum. Leggja skal áherslu á að nota orðin sem koma fyrir í textanum. Sagan gefur einnig tilefni til að ræða um mismunandi söfn og margvíslegt gildi þeirra.

Orðaforði. Í sögunni eru nokkur framandi orð sem þarf að útskýra. Dæmi: *hvinur, hvæsa, hvás, deyja út*. Fundin samheiti og andheiti ef það á við.

Hljóðgreining. Kennari segir orð, barnið hlustar eftir tilteknu samhljóðasambandi. Hvar er það í orðinu? Æskilegt að nota fleiri orð en eru í textanum.

Orðalestur. Kennari skrifar orðin á lítil spjöld og æfir nemendur í að lesa þau stök. Búta má orðin í lesbúta, dæmi: *sva-rar, hvís-la, hvæ-sa*. Sum börn þurfa æfingu í að lesa önnur orð í textanum, sjá orðakassa á bls. 16. Þar eru tekin út orð með tvöföldum samhljóða, samsett orð (sjá einnig *Til kennara: Úrvinnsla í þriðju og fjórðu bók*) og orð með samhljóðasamböndum sem voru sérstaklega æfð í sögunni *Í lofti*.

Lestur. Sagan lesin. Vakin athygli á spurningunum neðst á hverri síðu sem eru ætlaðar til að skerpa athygli og lesskilning.

Ritun. Nemandi skrifar stöku orðin í litla bók eftir að hafa lesið þau tvisvar til þrisvar sinnum. Sumir geta e.t.v. búið til setningar með einu eða tveimur orðum og myndskreytt. Þetta getur verið skemmtilegt heima- eða samvinnuverkefni. Foreldri eða skólafélagi les upp stöku orðin, barnið skrifar eftir upplestri og svo er farið sameiginlega yfir á eftir. Skrifað og teiknað um eigið sumarfrí og frí Hlíнар, Bjarka, Trillu og Sverris.

Á vef Menntamálastofnunar eru verkefnablöð með sögunni.

SMÁBŌK

8

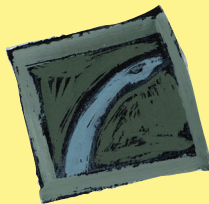
SAMHLJÓÐASAMBÖND

Smábækur Menntamálastofnunar
eru ætlaðar börnum sem eru
að læra að lesa.

Hjá risaeðlum er síðasta bókin af
átta þar sem áhersla
er lögð á að æfa orð með
samhljóðasamböndum.

Í þessari bók eru sérstaklega
æfð orð með samhljóðum á
undan v í upphafi orða.

Kristín Steinsdóttir
er höfundur efnis.

Teikningar eru eftir
Rebekku Rán Samper.